

Solidarność i wolność słowa - Zgromadzenie Generalne ICORN w Gdańsku

2022-06-21

W dniach 8 - 10 czerwca 2022 roku w Europejskim Centrum Solidarności w Gdańsku odbyło się Zgromadzenie Generalne Międzynarodowej Sieci Miast Schronienia ICORN. Spotkanie przedstawicieli 250 miast świata było okazją do zaprezentowania doświadczeń Krakowa w obszarze organizowania rezydencji ochronnych dla prześladowanych twórców.

Kraków przynależy do sieci ICORN od 2011 roku. Zaangażowanie w działania organizacji zostało uwzględnione w strategii programu Kraków Miasta Literatury UNESCO. Program koordynują wspólnie Willa Decjusza oraz zespół literacki Kraków Miasto Literatury UNESCO. W Krakowie na rezydencjach ochronnych gościło dotąd 11 pisarek i pisarzy, m.in.: z Białorusi, Osetii, Libii, Angoli, Konga, Syrii, Turcji i Egiptu. Obecnie w naszym mieście przebywa angolska poetka i performerka – Aaiún Nin, a także dwóch czołowych poetów i zarazem dysydentów białoruskich: Uładzimir Niaklajew i Andrij Chadanowicz.

„Spotkanie sieci ICORN w Polsce, w Gdańsku, w czasie, gdy za naszą wschodnią granicą trwa wojna i tysiące ludzi muszą uciekać ze swoich domów ratując się przed śmiercią, ma szczególny wydźwięk. Siła solidarności i znaczenie wolności słowa nabierają obecnie jeszcze większego znaczenia. Tak się dzieje w czasach kryzysu, niepokoju i wojen, a te nieustannie toczą się w różnych częściach świata. W krajach ogarniętych konfliktami, wojnami i opanowanych przez fundamentalistyczne dyktatury, opozycyjni działacze społeczni, pisarze, artyści i dziennikarze stają w obliczu prześladowań i niebezpieczeństwa utraty wolności, a nawet życia. Właśnie takim zagrożonym służy Międzynarodowa Sieć Miast Schronienia (ICORN), która - poprzez swoich członków: ponad 75 miast na całym świecie - oferuje długoterminowe, tymczasowe rezydencje dla zagrożonych pisarzy, artystów i dziennikarzy. Ilość próśb o schronienie dociera do ICORN z Jemenu, Mali, Afganistanu, Syrii, Turcji, Białorusi, Rosji” - podkreśla reprezentujący Miasto Kraków na Zgromadzeniu Generalnym, ICORN Robert Piaskowski, Pełnomocnik Prezydenta Krakowa ds. Kultury.

Podczas Walnego Zgromadzenia ICORN w Gdańsku Robert Piaskowski zaprezentował doświadczenia Krakowa w organizacji pobytów rezydencjalnych w rozmaitych programach ochronnych i literackich, a także brał udział w rozmowie merów na temat pomocy udzielonej przez Kraków i jego mieszkańców uchodźcom z Ukrainy. Zaprezentował pomoc w obszarze doraźnego wsparcia technicznego, medycznego, logistycznego, wsparcie dla rodzin, programy integracji uchodźców, edukacji dla dzieci i młodzieży, a także działania krakowskich organizacji pozarządowych i instytucji kultury angażujących się od samego początku w niesienie pomocy. Do 2024 roku Robert Piaskowski pełni funkcję jednego z sześciu dyrektorów zarządzających ICORN.

W Gdańsku spotkało się ponad 250 uczestników z ponad 35 krajów, by dyskutować o bieżącej działalności sieci oraz podjąć statutowe decyzje. Zainspirowane historią gdańskiej Solidarności, Zgromadzenie Generalne ICORN było także okazją do spotkania się przedstawicieli miast z pisarzami i artystami na emigracji po trzech długich latach pandemii. Przemówienie inauguracyjne wygłosił laureat Pokojowej Nagrody Nobla i były prezydent Polski Lech Wałęsa. Panel merów i prezydentów z różnych krajów odbył się ze specjalnym udziałem mera Mariupola Wadyma Bojczenki, a także przedstawicieli Amsterdamu, Stavanger, Paryża, Wilna, Tirany,

Gdańska.

W ciągu dwóch dni konferencji – częściowo otwartej dla publiczności – odbyły się dyskusje panelowe na temat wolności słowa, solidarności, różnorodności kulturowej oraz praktyczne warsztaty dla menedżerów opiekujących się programami ochronnymi dla uchodźców, w których brali udział pisarze i artyści na uchodźstwie, decydenci polityczni oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych. W programie były także m.in. warsztaty na temat ochrony i promocji zagrożonych pisarzy i artystów oraz dobrostanu psychospołecznego, wychodzenia ze społecznej traumy i współpracy z społecznościami goszczącymi osoby dotknięte sytuacją wygnania. We wszystkich wydarzeniach uwzględniono kontekst i wpływ wojny w Ukrainie.

W czasie konferencji wystąpili: białoruska artystka i aktywistka Lesia Pcholka, obecna rezydentka ICORN w Gdańsku, muzycy Yasmine El Baramawy (Egipt/Malmö) i Justina (Iran/Piteå) oraz artyści Maryam Sharifi i Hamid Sakhizada (Afganistan/Harstad), Murshida Zaman (Bangladesz/Kopenhaga) i Hafsah Mujali (Jemen/Amsterdam). Na zakończenie odbył się pokaz filmu „Writing on the City” irańskiego filmowca i rezydenta ICORN Keywana Karimiego.

Sieć nie jest już w stanie zapewnić schronienia wszystkim potrzebującym azylu pisarzom i pisarkom. Dlatego organizacja Zgromadzenia Generalnego w Europejskim Centrum Solidarności w Gdańsku była zaproszeniem dla miast polskich i naszego makroregionu do dołączenia do ICORN – międzynarodowej sieci solidarności. Obecnie, obok Krakowa i Gdańska, do sieci ICORN należą także Katowice i Wrocław. W najbliższym czasie dołączy do sieci kilka nowych miast europejskich.